

Тема уроку. Координати середини відрізка

Мета уроку: виведення формул для знаходження координат середини відрізка та застосування цих формул до розв'язування задач.

I. Перевірка домашнього завдання

- Відповісти на запитання, які виникли в учнів при виконанні задач № 4, 6, 7.
- Самостійна робота.

Варіант 1

- Знайдіть відстань між точками $A(-1; 0; 2)$ і $B(1; -2; 3)$. (5 балів)
- Знайдіть на осі x точки, які віддалені від точки $A(4; -2; 3)$ на відстань 7. (7 балів)

Варіант 2

- Знайдіть відстань між точками $A(2; 3; 1)$ і $B(1; 1; -1)$. (5 балів)
- Знайдіть на осі y точки, які віддалені від точки $A(-3; 2; 4)$ на відстань 13. (7 балів)

Варіант 3

- Знайдіть відстань між точками $A(-1; -2; 3)$ і $B(-2; 0; 1)$. (5 балів)
- Знайдіть на осі z точки, які віддалені від точки $A(3; -4; 6)$ на відстань 13. (7 балів)

Варіант 4

- Знайдіть відстань між точками $A(-2; -3; 1)$ і $B(-1; -1; 3)$. (5 балів)
- Знайдіть на осі x точки, які віддалені від точки $A(-2; 3; 4)$ на відстань 7. (7 балів)

Відповідь. Варіант 1. 1) 3; 2) $(10; 0; 0)$ і $(-2; 0; 0)$.

Варіант 2. 1) 3; 2) $(0; 14; 0)$ і $(0; -10; 0)$.

Варіант 3. 1) 3; 2) $(0; 0; 18)$ і $(0; 0; -6)$.

Варіант 4. 1) 3; 2) $(0; 0; -2)$ і $(0; 0; 10)$.

II. Сприйняття й усвідомлення нового матеріалу**Розв'язування задач**

Знайдіть координату середини відрізка AB , якщо:

а) $A(5)$ і $B(9)$; б) $A(-3)$ і $B(7)$; в) $A(a)$ і $B(b)$.

Знайдіть координати середини відрізка AB , якщо:

а) $A(3; 2)$ і $B(1; 4)$; б) $A(x_A; y_A)$ і $B(x_B; y_B)$.

Формули для координат середини відрізка, якщо задано координати його кінців.

Твердження.

Кожна координата середини відрізка дорівнює півсумі відповідних координат його кінців.

Доведення

Нехай $A(x_A; y_A; z_A)$ і $B(x_B; y_B; z_B)$ — дві довільні точки простору. Виразимо координати середини C відрізка AB через координати його кінців A і B (рис. 255). Через точки A, B, C проведемо прями, паралельні осі z , які перетнуть площину xy в точках $A_1(x_A, y_A, 0)$, $B_1(x_B, y_B, 0)$, $C_1(x_C, y_C, 0)$ відповідно. Відомо, що в координатній площині координати середини відрізка виражаються через координати його кінців за формулами:

$$x_C = \frac{x_A + x_B}{2}; \quad y_C = \frac{y_A + y_B}{2}$$

$$z_C = \frac{z_A + z_B}{2}$$

Провівши $AA_2 \parallel A_1B_1$ і $CC_2 \parallel A_1B_1$, матимемо:

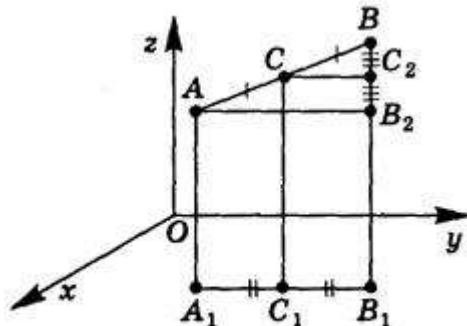

Рис. 255

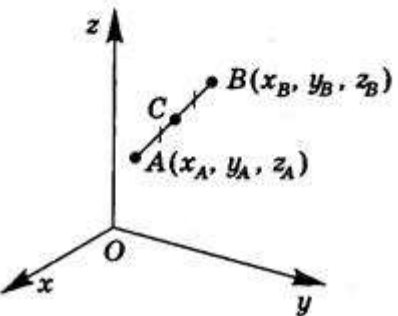
Розв'язування задач

1. Які координати середини C відрізка AB , якщо $A(0; 2; -11)$, $B(2; 0; -1)$? (Відповідь. $C(1; 1; -6)$.)
2. Дано $C(2; 6; 3)$, $A(4; 2; 1)$. Знайдіть координати точки B , якщо відомо, що $AC = BC$ і точки A , B , C лежать на одній прямій. (Відповідь. $B(0; 10; 5)$.)
3. Знайдіть координати середин сторін трикутника ABC , якщо $A(2; 0; 2)$, $B(2; 2; 0)$, $C(2; 2; 2)$. (Відповідь. $A_1(2; 2; 1)$, $B_1(2; 1; 2)$, $C_1(2; 1; 1)$.)
4. Знайдіть довжину медіани AM трикутника ABC , якщо $A(2; 1; 3)$, $B(2; 1; 5)$, $C(0; 1; 1)$. (Відповідь. $AM = 1$.)
5. Задача № 9 із підручника (с. 55).
6. Задача № 13 (3) із підручника (с. 55)
7. Задача № 15 із підручника (с. 55).
8. Точки $M(-2; 3; 4)$, $N(3; 5; 2)$ і $K(3; -5; 1)$ — середини сторін трикутника. Знайдіть координати вершин цього трикутника. (Відповідь. $(-2; -7; 3)$, $(-2; -13; 5)$, $(8; -3; -1)$.)
9. Якщо $A(x_A; y_A; z_A)$, $B(x_B; y_B; z_B)$, $C(x_C; y_C; z_C)$ — координати

вершин трикутника, то $M\left(\frac{x_A + x_B + x_C}{3}; \frac{y_A + y_B + y_C}{3}; \frac{z_A + z_B + z_C}{3}\right)$ — точка перетину медіан трикутника. Довести.

III. Домашнє завдання

§39, п. 4; задачі № 828, 829.

Координати середини відрізка	
	<p>на координатній прямій</p> $x_C = \frac{x_A + x_B}{2}$
	<p>на координатній площині</p> $x_C = \frac{x_A + x_B}{2}$ $y_C = \frac{y_A + y_B}{2}$
	<p>у просторі</p> $x_C = \frac{x_A + x_B}{2}$ $y_C = \frac{y_A + y_B}{2}$ $z_C = \frac{z_A + z_B}{2}$

Запитання до класу

- 1) Як знайти координату середини відрізка, кінці якого лежать на координатній прямій?
- 2) Як знайти координати середини відрізка, кінці якого лежать у координатній площині?
- 3) Як знайти координати середини відрізка, заданого в просторі?